



Catedrala ortodoxă

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 400 Lei

Director: Pr. N. VASIU

Redacția și Administrația:
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

Prea cucernici părinți și frați întru Hristos

În viforul năpraznic care bântuie asăzi în cele patru vânturi ale pământului și sguđuie temeliele țărilor, în sufletul tuturor oamenilor arde flacăra dorinței fierbinte de a afla o cale de ieșire, așteptând să apară de undeva mântuirea și salvarea păcii binefăcătoare.

Și încălzită de nădejdea aceasta, toată lumea își îndreaptă gândul către Dumnezeu, singurul scut și acoperământ sigur în vremuri de restriște.

Iar în slujba acestui adevăr stă și trebuie să stea la locul cel dintâi Biserica.

Biserica noastră, purtătoarea înaltei rosturi spirituale ale neamului, s'a găsit totdeauna pe linia celei mai desăvârșite solidarități naționale. La sânul ei cald de mamă iubitoare au aflat ocrotire și îmbărbătare toți fiii neamului și din slova curată a învățăturilor ei s'au desprins mereu, ca o binecuvântare, solia împăciuirilor, a iubirii și a încrederii.

Biserica noastră n'a fost niciodată unealtă de învrăjbiere și destrămare. Ea a fost în toate vremurile ziditoare, întări-toare și deschizătoare de drumuri noi, statornicind legi și dă-tini, în disciplina cărora sufletul mult încercatului nostru neam, și-a lămurit rosturile spre ideal și înălțare.

Așa s'a făcut, că acest neam a fost unit sufletește totdeauna, deși l'au despărțit veacurile cu graniți nedrepte și crude și cu cât sporeau urgiile, cu atât creștea tot mai vâjjoasă rezistența lui.

Dacă bisericii i-a revenit în trecut acest mare rol, ea este și astăzi, chemată mai mult ca oricând, să-și facă datoria.

Durerile și amărăciunile vremii au fost prea mari și ele au nevoie de tămăduire.

Străduințele trebuiesc sporite, dragostea intensificată, râvna aprinsă, cu atât mai vâjtosă — durere — rătăcirea a prins în vârtejul ei chiar și pe unii slujitori ai altarului, insuficient statorniciți pe linia dragostei evanghelice, canonice și dogmatice ale Bisericii.

Pentru ca din cuvântul evangheliei să coboare asupra poporului nostru toate puterile mântuitoare, de care are trebuință în aceste vremuri, apelăm la toți preoții noștri și îi îndatorăm ca să-și pună tot sufletul pentru păstoriții lor.

Chiriarhii noștri vor cerceta personal prin pastorale și vizitații canonice pe credincioși, dând îndemnuri părintești pentru întărirea sufletelor și împărtășind deslegări de păcate atât preoților cât și credincioșilor.

Pe preoții noștri îi îndatorăm să predice în toate Duminecele și sărbătorile, având ca temă generală porunca iubirii și înlăturarea urii și răsbunării. Preoții se vor mărturisi în conferințele preoțești, iar acum în postul mare vor face rugăciuni de iertare atât credincioșilor la mărturisire, cât și rugăciuni obștești în biserică, după cuvântul evangheliei: „nu vrem moartea păcătosului ei să se întoarcă și să fie viu“.

Toată lumea așteaptă redresarea morală și spirituală dela Biserică. Toate nădejdiile de mâine se leagă de dânsa.

Punem deci și noi la inima preoților noștri marea răspundere ce o au înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, ca să-și facă pe deplin această datorie.

Alba-Iulia la 18 Martie 1941.

Dela Vicariatul Episcopiei ort. rom. a Clujului.

Președinte:
ALEXANDRU BABA

Secretar:
Pr. T. CIURUȘ

Comemorarea lui T. V. Păcățian

În sesiunea intimă a Academiei Române dela 14 Martie c. d. prof. Alex. Lapedatu, secretarul general al Academiei, a rostit un elogiu adus memoriei publicistului ardelen T. V. Păcățian.

La 11 ale lunii trecute — a spus d. Lapedatu — s'a stins din viață la Cluj, în vârstă de 89 ani, un slujitor al scrisului românesc, care, vreme de șapte decenii aproape, dela 1872, de când își publica cele dintâi încercări literare în *Familia* dela Oradea, până la 1941, când își tipărea ultimele folioane istorice în *Tribuna Ardealului* dela Cluj, n'a lăsat peana din mână.

Ca ziarist român pe vremea stăpânirii ungurești, T. V. Păcățian a trebuit să plătească și el, pentru această laborioasă și devotată activitate publicistică românească, tributul convenit temnițelor maghiare și să-și caute refugiu — temporar — dincoace de munți, în țară. Aci, în țară, la București în momentele libere traducea de sărg. *Lupta pentru Drept* a lui Rudolf Jhering.

Dacă pe urma lui T. V. Păcățian nu ar fi rămas altceva decât activitatea ziaristică de care am vorbit și totuși ca ar fi fost de ajuns ca urmașii să-l așeze în rândul celor mai vrednici și meritoși zariști ai Românilor de peste munti, la care, se știe, ziaristica a fost nu atât o profesiune, cât o vocație și, mai ales, un sacrificiu.

Dar zelul său în slujba neamului l'a adus să întreprindă o lucrare de care și-a legat pentru totdeauna numele. Este marea colecție de acte și documente privitoare la luptele politice naționale ale Românilor de sub Coroana ungară, dela 1791, dela *Suplex libellus*, până la procesul Memorandumului — publicațiune care a intitulat-o *Cartea de Aur*.

Sunt opt volume mari, fiecare de câte 7—8 sute de pagini, în care se găsește adunat și ordonat întreg materialul istoric documentar din care se pot urmări și reconstitui luptele, pe care conducătorii și reprezentanții poporului român de peste Carpați, a trebuit să le ducă pentru emanciparea sa politică și națională, iar, după ce a început politica de violență maghiarizare, pentru însăși salvarea ființei sale naționale.

Opera aceasta monumentală rezultat al unei munci pe care numai un om de stăruință și râvna lui T. V. Păcățian, o putea înfăptui, în împrejurările așa de grele în care se găsea, s'a bucurat, dela început până la sfârșit, de aprecierea și sprijinul Academiei Române, care, la 1905, i-a decernat, pentru întâiul volum, premiul „Năsturel”, de 5.000 lei aur, iar la 1930, pentru ultimul volum (al VIII-lea), premiul „Aurel Coșma” de 100.000 lei.

O recompensă însă de care s'a bucurat mai mult decât de toate cele ce i-au mai venit a fost, pentru dânsul, distincțiunea pe care i-a acordat-o Regele Carol I, conferindu-i *proprio motu* medalia Benemerenti cl. I, pe vremea când această medalie se distribuia cu discernământul necesar. Acordată, în cazul lui T. V. Păcățian, unui publicist din Ardeal pentru o scriere al cărei autor fusese pus sub acuzare, judecat și condamnat la 6 luni temniță de stat la Seghedin, — această înaltă distincțiune regală constituie o adevărată demonstrațiune față de asupritorii, cari, lovind în apărătorii cei mai devotați ai unui neam întreg, socoteau — în șovinismul lor — că vor distruge înșuși acest neam.

De accia — cum ne relatează un tânăr și talentat ziarist într-un frumos și duios necrolog făcut „Moșului Păcățianu” — pe modesta lui masă de scris, ținea sub sticlă, două documente: dovada de eliberare dela închisoarea din Seghedin și brevetul Regelui Carol I pentru Benemerenti. Erau actele de recunoștință, cu care, zicea el, se mândrește mai mult în viață.

Acum T. V. Păcățian nu mai este. Socotese însă că sufletul lui de mucenic al scrisului românesc nu putea trece în lumea eternității, fără ca numele său să nu fie înregistrat în analele celui mai înalt așezământ de cultură al neamului, ca un pios omagiu adus memoriei sale.

Pe lângă operele amintite de d-l Lapedatu, regretatul T. V. Păcățian lasă multe lucrări foarte folositoare și pe terenul literaturii religioase.

Preoțimea din Ardeal îi va fi astfel recunoșcătoare lui T. V. Păcățian, a cărui amintire se va păstra neștearsă.

Educația creștină a tineretului

„cinstește pe tatăl tău și pe mama ta ca să trăiești ani mulți pe pământ”. (Eștre XX. 2)

În complexul vremurilor de azi, când întreaga omenire e agitată de duhul satanei, făcând-o mai rea decât fiarele sălbatice, de omoară tatăl pe fiu și fiul pe tată, și când se dă suprema luptă a binelui contra răului, se cere imperios ca această lume care suferă și plânge să se întoarcă iarăși la făgașul credinței creștine. — la acela care a zis „că fără de Mine nu puteți face nimic”, — singurul care ne poate duce la alinarea tuturor suferințelor. Și printre marile probleme ce se pun azi pentru orientarea înspre bine a lumii, pe primul plan se află și educația tineretului într'un duh mai creștin și mai cu frică de Dumnezeu.

Dela vârsta cea mai fragedă și până la maturitatea lor, părinții au o obligație covârșitoare în formarea caracterelor și a simțimentelor lor de onestitate. Tineretul de azi reprezintă viitorul de mâine. Nu numai biserica și școala au menirea de a face educația lui, ci într'o largă măsură și familia. *Toma Morus, un vestit sfetnic englez zice: „Știu că odată am să dau seama înaintea lui Dumnezeu, pentru copiii mei și de aceea creșterea lor bună, e grija mea de căpetenie”.*

Iar tineretul să asculte de părinți precum este scris:

„Fiule sprijinește pe tatăl tău la bătrânețe și nu-l mălăni pe el în viața lui — că cununa darurilor vei lua pe creștetul tău. (Ințel. Sirah III, 12). Curățenia sufletească a tineretului o aprobă și Isus Hristos, — când a chemat pruncii să vină la El; afirmând că unora ca acestora se cade a intra în împărăția lui Dumnezeu.

„Și aduceau la El pruncii ca să se atingă de ei; (Marcu X, 13—16).

La Iudei era bunul obicei ca nu numai părinții ci și preoții și oamenii de viață sfântă cum erau proorocii să binecuvânteze pe copii. Astfel ne aducem aminte de binecuvântarea lui Isaac dată lui Iacob, de binecuvântarea lui Ioan Botezătorul dată de tatăl său și cea a Mântuitorului de către dreptul Simion.

Mamele de pe vremea lui Isus duceau copii să se atingă de El cu gândul de a veni asupra copiilor lor darurile lui Dumnezeu.

Și de atunci în decursul a-

tâtor veacuri la diferite poaze mama a jucat un rol deosebit pentru educarea tineretului.

La Români s'au ridicat figuri celebre datorită influenței părinților. Demnitatea, mândria și dragostea de mamă o găsim la Cornelia, mama „Grachilor”, care-și chema copiii ei zicând: „Iată podoabele mele” Apostolul Pavel în epistola către Efeseni zice: *Și voi părinți nu vă întărâtați pe fii voștri spre mânie ci îi creșteți întru învoățătura și certarea Domnului, (Efes. VI, 4.)* Civilizația de azi o putem spune fără exagerare o mai întâiu rodul muncii, într'o ordine de umanitarism, la baza căruia stă educația creștină. Periclitată se află însă educația tineretului de când au apărut atâtea curente distrugătoare și

despărțitoare de doctrina creștină. Mai ales din veacul al XIX. cu inovațiile marxiste și socialiste, când au umplut lumea și capul tineretului, cu idei răsvăritoare. Nu mai arătăm deocamdată ce stăpânește tinerimea noastră de azi. Cunoaștem un caz însă foarte elocvent. *Mitropolitul Andreiu Șaguna și Stamatî al Moldovei s'au ridicat din masa de jos a poporului la înalțimi onorabile prin efectul educației creștine ce le-a dat-o mamele lor.*

Contesa Clementina de Woldburg din Germania nu de mult decedată asculta zilnic Sfânta Liturghie în biserică. Acasă era printre servitori și copii povăluindu-i cu duhul blândeței.

Exemple avem destule în istoria poporului nostru de Domni și Domnițe, cari par-

țicipau regulat la rugăciunile bisericii și ajutau pe cei săraci. Au trăit în duhul credinței și al jertfei pentru aproapele lor. Spitalele, casele de ocrotire socială, azile etc., dau dovada convingerilor lor pentru societate și tineret. De aceea, în timpurile de azi o poruncă stăruitoare se pune pentru mama româncă și creștină să grijească de educația copiilor în chipul cel mai ostentiv, ca via. lor să fie curată și neamestecată în patimile lumii.

În anul 1884, a murit în Innsbruck, profesorul de Universitate Carol Brentano. Omul acesta când a văzut umbra morții, apropiindu-se de dânsul și-a chemat nevasta și copiii și întinzându-și mâinile în sus în semn de rămas bun, a făcut semnul crucii pe frunțile copiilor săi și a zis: „*Știu-ă,*

(Urmare în pag. 4-a)

+ Preotul Teodor Onițiu

S'a stins din viață, fără zgomot și încet ca și o luminiță de ceară, vrednicul slujitor la altarul Domnului, care răspunde la numele de Teodor Onițiu.

Atunci când avea tot dreptul să-și odihnească trudiul trup, după o activitate de 45 ani în slujba neamului și a bisericii străbune, este chemat din lumea pământească către o viață mai bună decât aceea care a cunoscut-o, îndeosebi în ultimul timp.

Rămășițele pământești au fost puse în cimitirul bis. ort. din Rășboieni-Cetate, în ziua de 10.III. a. c. Cu fastul convenit unui ales fiu al bisericii, i-s'a oficiat slujba înmormântării de către un sobor format din preoții: I. Hopârțean, I. Bratu, Emil Sămărghitan, C. Gog, I. Macaveiu și Gr. Cucerzan.

La capătul unei vieți ce a apus, dar care lasă în urmă fapte vrednice de admirația noastră, este bine să cunoaștem cine a fost și ce a realizat acest slujitor.

Ca dascăl în satul său natal Găbud, a fost un aprig răspânditor al slovei românești, și prin fapta vieții sale și-a câștigat stima și încrederea tuturor.

Ca preot a fost fanatic propovăduitor al d-zeieștilor învățături.

În activitatea școlară își dovedește destoinicia și dragostea pentru ai săi, atunci când din inițiativă proprie și cu sacrificii personale, ridică în satul său un local de școală ce face și azi cinste comunei. În anul 1925 ajungând preot al parohiei Ajiuș, caută și aici să-și îndeplinească misiunea ce-i era încredințată.

Într'un timp foarte scurt dela așezarea sa în parohie, adună în jurul său credincioșii, pe care îi sfătuiește cu blândețe și îi pregătește pentru sacrificiile materiale ce urmau să le facă.

Cu mijloace modeste începe în anul 1925 zidirea unui locas pentru închinăciune, care se termină în anul următor, spre marea bucurie a păstorului ce își făcuse datoria, și a credincioșilor care vedeau în locul unei modeste biserițe de lemn, aruncată afară din sat de urgia vremurilor trecute, o falnică biserică ce se înălța de acum chiar în inima satului.

Am căutat să aflu cărui miracol se datorese frumoasele realizări, și am aflat în parte.

Ar fi o greșală socotind că în urma ajutoarelor bănești primite; după așa ceva nu a alergat, căci era dintre aceia cărui nu-i plăcea să cearască și prefeca lozînce: „ajută-te pe tine dacă voiești să te ri-

dici”. Zehului de neobosit slujitor care își înțelegea pe deplin misiunea, de a face ceva folositor pentru obște; fermei voioște de a nu lăsa un lucru început până nu este dus la bun sfârșit, se datorese atâtea realizări.

Dar mai există ceva care a contribuit mult la brezirea spiritului de sacrificiu a enoriașilor săi; și acel ceva se poate reduce la aceste lapidare cuvinte: „să premergi cu fapta dacă voiești ca acera din jurul tău să te urmeze”.

Privind zilnic faptele sale, desprind din ele pe lângă sbuciumul unei vieți și suflerul nobil ce l'a avut.

Fapta vieții, este pilda cea mai frumoasă ce trebuie să o urmăim cu toții, pentruca să merităm și noi, cândva, recunoștința acelor ce rămân.

În momentul când a coborât în mormânt, glasul său parcă se mai ridică odată muștrător pentru accia ce au o misiune sfântă de îndeplinit și nu-i cunosc sfînșenia, pentru accia ce o viață întreagă nu au putere să încălzească sufletele celor înghețați de necredință, pentru accia ce își risipesc energia departe de ogorul Domnului și tuturor le zice: „treziți-vă și slujiți numai Domnului”.

Pr. CORNELIU GOG

Infruntarea Credinții

Sub acest titlu a apărut în marele cotidian „Timpul” din București, în numărul său din 27 Februarie a. c. următorul articol de fond, care merită să fie cunoscut de preoțime

Intâmplările nefericite din cea de a treia decadă a lui Ianuarie, trist augur de început al anului 1941, au pus în circulație felurite discuții.

Mai ales în presă, evenimentele dela 21—24 Ianuarie au făcut obiectul unor colorate comentarii. Cunoscători și cercetători neobosiți ai stărilor noastre politico-sociale au arătat deschis cauzele care au adus o parte a tineretului în situația de azi. Au fost rând pe rând socotite vinovate: familia, școala, societatea și — o profund greșită afirmare — Biserica.

Unii dintre cei ce s'au ocupat de cauzele întâmplării dela 21—24 Ianuarie au găsit că cea mai mare vinovată de toate este Biserica. Voit sau nevoit, s'au jertit de adevărul lucrurilor și au apucat, fără să-și dea seama, pe făgașul discuției unor probleme de natură specifică, probleme cu cari n'aveau prea mult contact psihologic și mai niciun element comun.

Intr'adevăr, trebuie să recunoaștem: este o cauză în tot ce s'a întâmplat în acele zile; o cauză cu rădăcini adânci în lipsa de prevedere și educației în toate direcțiile, a familiei; o cauză de puternice răsturnări și de adânci lacune în școală; o cauză în societatea românească, victimă a unor silnice prefaceri, societate care nu mai stă demult pe solidul fundament de spiritualitate și viață creștină,

Intre cei angajați de eveni-

mentele sfârșitului de Ianuarie, au fost cum este știut de oricine elemente din toate straturile sociale și din toate categoriile de profesioniști: ingineri, avocați, doctori, profesori ș. a.

Amestecul acestora în lupta din stradă n'a aruncat, după cât se vede, nici o umbră asupra corpurilor din cari făceau parte și nimeni n'a făcut vinovate aceste corpuri că s'a întâmplat ce s'a întâmplat. Nu tot așa a fost însă cu Biserica.

Din păcate au fost amestecați atunci și câțiva slujitori ai altarelor.

Atât a trebuit ca să se pornească împotriva Bisericii, tot felul de înfruntări, pentru vina de a fi avut în sânul Ei asemenea elemente.

Dacă stăm să cântărim vina, se înțelege, vom condamna fără înconjur pe preotul care a tras cu revolverul, sau a mârșit mitraliera, — de va fi așa cum se spune. Cum au putut oare deveni acestea, indeletniciri pentru cei meniți să administreze harul lui Dumnezeu și să fie martori, la fiecare liturghie, ai jertfei Mântuitorului.

Cu ce este însă, vinovată Biserica, dacă dintr'ai Săi s'a găsit careva s'o palmuiască cu asemenea apucături, în ciuda atâtor și atâtor curente, cari de veacuri reped în meterezele Ei bolovanii tuturor defăimărilor, pietrele tuturor îndrăznelilor și ale unei uri pe care dușmanii Ei o

întrețin dealungul vremurilor, totdeauna nestinsă?

Este, oare, drept, ca Instituția Credinței românești, Biserica noastră ortodoxă să fie atât de discutată, așa de ușor învinuită, dacă printre stejarii ei verzi, plini de sănătate și de sevă s'ar găsi și câteva uscături?

Dar cine nu cunoaște acea dinamică acțiune de evanghelizare, pornită îndată după război, de slujitorii de pretutindeni ai altarelor? Cine a putut să uite, din cei cari s'au ocupat vreodată de rosturile credinței la noi, acea vie mișcare religioasă pe teren misionar și educativ pornită ca un torent năvâinic de primăvară de preoțimea Capitalei și a țării întregi care se găsește și azi mobilizată în vederea unui creștinism practic și a unei Biserici vii, așa cum cer imperativele zilei?..

Da suntem de acord: Biserica are un însemnat rol educativ în Stat, precum bine l-a definit de curând Conducătorul Statului d. General Antonescu și cum a înțeles, de altfel, încă dela urcarea Sa pe scaunul patriarhal, I. P. S. Patriarh și arhiepiscop Nicodim, conducătorul Bisericii ortodoxe Române. Dar Ea trebuia lăsată să-și exercite acest rol în Stat. Puterile nu trebuiau stănjinite și nici abătute din drumul principiilor evanghelice.

De ani în șir, autoritatea de Stat n'a făcut decât să împiedice Biserica românească în acțiunea Ei salvatoare. Nici când,

n'a fost lăsată să-și exercite atribuțiile de spiritualitate și doctrină. Iar de un Drept canonic, îndreptar și așezământ, de justiție divină, coborât din Sfinții Părinți și din primele forme de organizare creștină, Statul n'a vroit niciodată să știe. Biserica a fost cenușeasă vieții politice sluga plecată a partidelor și a oamenilor acestora. Era bună numai pentru a împrumuta numele de „creștin” Statului și atât.

Din fericire am văzut, îndată după 6 Septembrie, apărând o concepție nouă de viață pentru rosturile Credinței, manifestată limpede, sincer hotărât, în scrisoarea pe Care conducătorul Statului a făcut-o I. P. S. Patriarh Nicodim.

Este o chezășie bună că cel puțin de acum încolo, spiritualitatea românească va fi liberă să-și crească neamul în cadrul și normele Evangheliei și ale Tradiției.

Până atunci avem însă nevoie de o preoțime conștientă, de o societate românească pătrunsă de elementarele adevăruri creștine și mai ales de o presă care să îngemăneze viitorul Nației cu cel al Bisericii.

Cum? Respectând autoritatea bisericăască, recunoscându-i ierarhia și sprijinindu-i pe orice cale avântul spre idealul evanghelic creștin în Stat.

Defăimarea Bisericii, a șefului Ei și a oricărei autorități ecleziastice, este azi cece poate fi mai periculos pentru promovarea unui Stat creștin ca al nostru.

NIC. GRECU

Tratarea bolnavilor din partea preotului

(Continuare din numărul trecut)

Dacă este un bolnav care pe patul de moarte, în suferințele sale, se arată îngrijorat de soarta urmașilor săi fără ajutor și ocrotire, pe acela cât și pe cei cari rămân orfani, preotul îi va mângâia îndrumându-i să-și pună toată nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu care se îngrijește de fiecare, invocându-le și alte cazuri cunoscute de ei unde Cel de sus poartă grija și ajută pe cei rămași în binecuvântarea sa. Cu rugăciunea care „este înălțarea și graiul sufletului nostru către Dumnezeu, față de care nutrim cele mai vii sentimente de dragoste și alipire, supunere și devotament”¹⁾ preotul de asemenea aduce multă mângâiere și folos pentru cel bolnav, după cum ne îndeamnă și apostolul Iacob care zice: și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și îl va ridica pe

dânsul Domnul și de va fi făcut păcate, se vor ierta lui” (Epist. I-a Sobor. a Sf. Apost. Iacob C. 5. V. 15).

În Molitfelnic se află o mulțime de rugăciuni și pentru orice boală, numai preotul să aleagă acelea rugăciuni care se referă la durerea bolnavului și să le citească rar și cu credință tare.

Rolul preotului în medicina socială.

„Pre cei bolnavi vindecați pre cei leproși curățiți”.

Mat. 10, 8.

Din rândul cărților bisericăști, cartea care se folosește mai mult în cultul bisericii noastre ortodoxe este Molitfelnicul; do-

vădă avem numărul mare la care au ajuns edițiile de tipar din această carte.

S'a constatat, că începând din anul 1564, când diaconul Coresi tipărește la Brașov cei dintâi „Molitfelnic rumănesc” și până la cel din 1937 care este ediția cea mai nouă pe care o avem acuma, apar în total 54 ediții¹⁾

Dacă cercetăm toate tipăriturile religioase care au apărut în graiul nostru românesc, vom găsi că încă nici o altă carte bisericăască n'a ajuns să fie tipărită în mai multe ediții decât Molitfelnicul.

Că aceasta carte a ajuns să fie tipărită atât de mult, înecat să întreacă în ediții pe toate celelalte cărți de ritual și religioase, se datorește cuprinsului pe care îl are bogat, cu slujbe

¹⁾ Conf. Dumitru Bejanu: Edițiile românești ale Molitfelnicului Vezi Bis. Ort. Rom. Anul 54 (1936) No. 11 12 pag. 688.

rându-li precum și o mulțime de rugăciuni pentru diferite împrejurări ce obvin în viața credincioșilor și la cari ei cer asistența preotului cu Cartea. Molitfelnicul a fost și este și azi ca un buciom de viață care a dat și da mereu lăstari. Când unele lăstare ajung la creștere deplină, atunci ele sunt despărțite de buciom și sădite ca tulpină de viață aparte. Iar dela o vreme, din tot lăstarișul s'au desfăcut coardele cele mai încărcate de pomă și din ele s'a întruch pat o delniță aparte de viață, mai la îndemână credincioșilor¹⁾.

Atât în molitfelnicul cel dintâi, care apare la Brașov, cât și în cele care urmează până în secolul al XVIII-lea intră și Liturghiile.

¹⁾ Pr. N. M. Popescu: Diortosind Molitfelnicul. Vezi Bis. Ort. Rom anul 55 (1937) No. 11—12 pag. 704.

(Va continua)

Constatări cu privire la participarea preoților la rebeliune

Prin comunicatul din 18 I. c. al consiliului de miniștri se precizează în mod definitiv măsura în care au participat preoții români la rebeliunea din Ianuarie.

Conform acestui comunicat în total au fost înaintați instanțelor militare 218 preoți amestecați în rebeliune. Dintre aceștia din Arhiepiscopia Bucureștilor 52 preoți și 5 cântăreți; din Arhiepiscopia Alba-Iulia și Sibiu 1 consilier eparhial și 12 preoți; din Arhiepiscopia greco-catolică Română din Blaj 4 preoți; din Episcopia Aradului 5 preoți; din Episcopia Romanului 2 preoți;

din Episcopia Constanței 1 preot; din Episcopia Dunării de Jos 4 preoți; și din Episcopia Hușilor 2 preoți.

S'a condamnat acțiunea de răsvărire a acestor preoți și s'a hotărât ca toți clericii trimiși în fața instanțelor militare pentru că au avut vre-un amestec în rebeliune, să fie caterisiți.

Din 9.556 preoți câți sunt în țara românească, 218 au luat arma și s'au răsvărit împotriva organizației statului. Ei își vor primi pedeapsa cuvenită. Opinia publică să știe și să-i judece și pe ei și pe acei ce i-au îndemnat la rebeliune.

Viața religioasă românească din Ardealul cedat

Precum în trecut așa și acum dar în condițiuni schimbate, Biserica ortodoxă din Cluj își continuă sfânta misiune în slujba neamului.

Astfel societatea femeilor ortodoxe române din Cluj a inițiat pentru Duminicile din postul Sfințelor Paști, o serie de conferințe religioase. Seria conferințelor a fost deschisă de P. S. Ep. Nicolae Colan al

Clujului, Vadului și Felcaului. Duminică 9 Martie. P. S. Sa a rostit în Catedrala Clujului o conferință fiind încadrată într-un concert religios al Corului Episcopiei sub conducerea părintelui consilier L. Curca. Restul conferințelor se vor ține în Duminicile viitoare din Post, în sala de festivități a Palatului Episcopiei.

Monete cu efigia Regelui Mihai I.

Prin decret lege s'a dispus retragerea din circulație a actualelor monete metalice de 250 Lei și înlocuirea cu altele, care vor fi puse în circulație cu începere dela 10 Martie 1941, de către Administratiile financiare și sediile și agențiile Băncii Naționale a României.

Noile monete vor avea gravate efigia M. S. Regelui Mihai

I, în profil spre stânga și inscripția Mihai I, Regele Românilor.

Actualele monete vor avea putere circulatorie și liberatorie până la 31 Iulie 1941. După această dată ele vor fi primite numai în plată de impozite, până la 31 August 1941.

Monetele noi vor fi bătute în număr de 14.800.000 bucăți, în valoare de 5.700.000.000 lei.

No. 1027—1941.

Comunicat

In conformitate cu Regulamentul fondului de ajutorare preoțesc, s'a plătit Păr. V. Racoltea din Seini, suma de 15.150 lei drept ajutor și cotizațiile achitate la Vicariatul nostru, după decesata lui soție Emilia, răposată în 2.X.1940.

Acesta este primul ajutor plătit de Vicariatul nostru, pentru moartea unei membre.

Alba Iulia, 17 Martie 1941.

Președinte: Al. Baba Secretar: Teodor Ciurus

No. 1026—1941.

Comunicat

In conformitate cu Regulamentul fondului de ajutorare preoțesc publicăm, că s'a plătit Păr. Candin Suciu, din Măgina, suma de 15.200 lei drept ajutor și cotizațiile achitate la Vicariatul nostru, după decesata lui soție Maria, (22 XII.1940).

Acesta este al doilea ajutor plătit de Vicariat, după decesul unei membre.

Alba Iulia, 17 Martie 1941.

Președinte: Al. Baba Secretar: Teodor Ciurus

No. 80—1941.

3—5.

Concurs

Pentru ocuparea postului de protopop al tractului Abrud, și paroh al parohiei centrale Abrud, se publică conform Ord. Ven. Consiliu Eparhial Cluj No. 5175—1940, concurs cu termen de 50 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar de Stat.
2. Casă parohială corespunzătoare.
3. Venitele parohiei Abrud, al cărei paroh este protopopul.

Sesiune parohială de 20 jug. în comuna Săncraii.

5. Venitele legale după postul de protopop.

Candidații își vor înainta cererea în termenul fixat de Ven. Consiliu Vicarial însoțită de toate acele cerute de regulamentul special din 1888, pentru procedura la alegerea de protopop și cu observarea dispozițiilor ordinului Ministerial No. 19571 din 1940.

Abrud din ședința Consiliului protopopes, ținută la 1 August 1940.

Președinte: Ioan Fodoreanu Secretar: Ioan Mieu adm. prot.

No. 550

Aprobat din ședința Consiliului Vicarial, ținută la 5 Martie 1941.

Președinte: Al. Baba Secretar: Teodor Ciurus

195—1941 prot.

3—5.

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. II. Zau, din protopopiatul Luduș, cu termen de 50 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială deplin corespunzătoare, supraedificii gospodărești și grădină.
3. Sesinne parohială 50 jug. pământ de cultură.
4. Stola îndatinată.

Candidații își vor înainta cererea cu documentele de lipsă Ven. Vicariatului în Alba-Iulia și cu încuviințarea noastră se vor putea prezenta în parohie pentru a se face cunoscuți credincioșilor.

Candidații vor prezenta și autorizația de candidare. Luduș, 25 Februarie 1941.

In înțelegere cu consiliul parohial din Zau.

protopop R. Popa

O precizare

In legătură cu articolul referitor la o statistică din Sibiu apărut într-un număr anterior, se precizează de autoritatea competentă că la ortodocși au trecut, în 1940, 61 persoane iar dela ortodocși 17.

Statistica publicată deci de „Timpul” a fost eronată, după rectificarea dată de Sibiu.

Educația creștină a tineretului

(Continuare din pag. 2)

frumuseță, mărire, putere, toate acestea nu au nici un preț fără credință”.

In felul acesta se recomandă și tineretului nostru să trăiască și să nu mai guste orăvile multor cărți și îndemnuri streine de Dumnezeu și neamul nostru. Evenimentele din urmă, au dat tineretului nostru un certificat de lipsă de credință și iubirea de aproape. De aici putem trage concluzia că, în parte, tineretului îi lipsește convingerile creștine și educația familiei.

Biserica, școala și Statul să facă orice e posibil să stăvilească astfel de răătăciri printr-o nouă și perseverentă educație moral-religioasă și patriotică. Casa părintească sau vatra familială să fie focul sacru de trăire în poruncile lui Dumnezeu. „Iar cine nu poartă grija de ai săi și mai vârtos de cei ai casei sale, de credința sa sau lepădat și mai rău este decât cel necredincios” I. Timoteiu V. 8.

Familia este temelul unui neam. Pe masa ei să fie totdeauna psaltirea și istoria Românilor. Un calendar bun și o foaie de cuprins moral și național. Din casă, părinții să facă o școală zilnică în care cârțile bune să facă podoaba ei. Pe ușa unei biblioteci din Germania stă scris cu slove de aur cuvintele acestea: „Leacurile Sufletului”, și cu adevărat leacurile sufletului sunt cârțile bune!

In felul acesta dacă se face educația tineretului putem aștepta dela el, și în epoca lui matură, o manifestare serioasă pacinică, religioasă, patriotică și devotată iubirii de neam și lege. Familia însă numai atunci va fi în stare să plinească această chemare grea și însemnată, numai atunci va fi cu adevărat creștinească și plăcută Lui Dumnezeu, dacă tatăl nu-și uita că el este îndrumătorul și preotul casei și familiei sale. Iar mama să-și îndeplinească cu sfințenie datorințele sale. O astfel de casă este un adevărat leagăn, după voia lui Dumnezeu și a societății omenești.

Iar de aici încolo, copiii vor fi un dar a lui Dumnezeu nu o povară. Să ne aducem toți aminte de casa modestă dar neprihănită din Nazaret. Aici îngerii au binevestit, iar „Cuvântul” s'a întrupat. Ea rămâne pururea casa cea mai deală.

Pr. IFRIM BORDEA
București-Turda